

Na temelju Zakona o zaštiti na radu ("NN", broj 59/96, 94/96, 114/03., 100/04., 86/08. i 116/08.) i članka 58. i 161. Statuta Željezničke tehničke škole Moravice, Školski odbor na sjednici održanoj 17. siječnja 2011. , donio je

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I N A R A D U

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U svrhu uvođenja mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom i zaštite radnog okoliša, Željeznička tehnička škola Moravice (u dalnjem tekstu: Škola), kao sastavni dio svojega poslovanja, ustrojava, provodi i unapređuje zaštitu na radu i zaštitu radnog okoliša.

Članak 2.

Odredbe Pravilnika o zaštiti na radu (u dalnjem tekstu: Pravilnik), primjenjuje se na sve radnike koji su sa školom sklopili ugovor o radu na neodređeno ili određeno vrijeme, volontere - učenike i studente koji u Školi obavljaju rad na temelju posebnog propisa, osobe koje poslove obavljaju za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere, učenike i polaznike obrazovanja odraslih, osobe koje poslove obavljaju osobnim radom, roditelje i druge osobe koje se zateknu u prostorijama i prostoru Škole po bilo kojoj osnovi rada /poslovni suradnici, djelatnici tijela državne uprave, korisnici usluga i druge osobe/.

Članak 3.

Zaštita na radu provodi se radi osiguranja sigurnog i nesmetanog rada svih radnika te sigurnog kretanja ili boravka u školi radnika, učenika, roditelja i drugih osoba (u dalnjem tekstu: radnici).

Djelatnost zaštite na radu od javnog je interesa.

Članak 4.

Preventiva, u smislu Zakona o radu, obuhvaća planirane ili poduzete mjere u svim radnim procesima u Školi, s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu.

Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za zdravlje i sigurnost na radu kojima su izloženi radnici, radniku se jednom u tri

godine, na njegov zahtjev mora osigurati zdravstveni pregled u skladu s posebnim propisom. /Ova odredba stupa na snagu danom pristupanja RH Europskoj uniji./

Odredbe stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se na radnike kojima je obveza redovitoga zdravstvenog pregleda utvrđena posebnim propisom.

Članak 5.

U ustrojavanju, provedbi i unapređivanju zaštite na radu, posebna prava i dužnosti imaju:

1. školski odbor
2. ravnatelj Škole,
3. voditelj učeničkog doma, voditelj školske radionice (u dalnjem tekstu: voditelji),
4. radnik zadužen za poslove zaštite na radu (u dalnjem tekstu: ovlaštenik zaštite na radu),
5. povjerenik zaštite na radu.

Članak 6.

Zaštita na radu posebice se provodi radi:

- čuvanja nesmetanog duševnoga i tjelesnog razvitka mladeži,
- zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva,
- zaštite invalida i profesionalno oboljelih osoba od daljnog oštećenja zdravlja i umanjenja njihove preostale radne sposobnosti te radi očuvanja radne sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Zaštita na radu sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa i nastave, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i provedbom propisanih i priznatih pravila zaštite na radu.

Preventivne mjere te radni i proizvodni postupci koje Škola primjenjuje na temelju procjene ili u slučaju potrebe moraju:

- osigurati najveći mogući stupanj zaštite sigurnosti i zdravlja radnika,
- -biti uključene u sve radne procese Škole i na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja.

Ravnatelj je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku dužan voditi računa o svim sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu njegova zdravlja i sigurnost na radu.

Pri obavljanju poslova na radnom mjestu i u radnom okolišu, pravila zaštite na radu moraju se primjenjivati tako da ne dođe do smrti, ozljede, profesionalnog ili drugog oboljenja, do zaustavljanja ili usporavanja psihofizičkog razvoja, ugrožavanja ostvarivanja materinstva ili do umanjenja preostale radne sposobnosti radnika ako mu je ona već umanjena odnosno do ozljede učenika.

Članak 7.

Škola kao osnovni nositelj poslova i zadaća u svezi ustroja, provedbe i unapređivanja zaštite na radu utvrđuje:

- radna mjesta, vrste i opseg opasnosti koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnom mjestu te obveze radnika kojih se moraju pridržavati u provođenju mjera zaštite na radu,
- sadržaj i način osposobljavanja radnika za rad na siguran način,
- postupanje u slučaju povrede na radu te poduzimanje mjera kako bi se onemogućilo ponavljanje ozljeda na radu u obavljanju tih poslova,
- radna mjesta koja sukladno pravilima zaštite na radu mogu obavljati samo osobe s posebnim uvjetima glede životne dobi, spola, stručne osposobljenosti, tjelesnog, zdravstvenog ili psihičkog stanja, psihofizičke i psihičke sposobnosti s naznakom tih uvjeta,
- radna mjesta koja mogu obavljati trudnice,
- radna mjesta koja obavljaju voditelji te radnici raspoređeni na odgovarajuća radna mjesta u svezi s provođenjem zaštite na radu,
- radna mjesta koja se sukladno pravilima zaštite na radu moraju obavljati uz uporabu osobnih zaštitnih sredstava ili zaštitnih pomagala,
- organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu s opisom tih poslova i stručnu spremu radnika koji obavlja te poslove,
- osiguranje prava radnika kada nisu osigurani uvjeti za siguran rad,
- sadržaj i način osposobljavanja radnika za provođenje evakuacije i spašavanja, pružanje prve pomoći, način osposobljavanja ovlaštenih radnika u svezi sa zaštitom na radu te utvrđivanje njihove osposobljenosti za obavljanje tih poslova,
- način provođenja evakuacije i spašavanja, pružanje prve pomoći i način ostvarivanja ovlaštenja u svezi sa zaštitom na radu,
- način pravilne uporabe i održavanja sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava,
- rokove u kojima se, ovisno o načinu uporabe, sredstva rada i osobna zaštitna sredstva moraju pregledavati ili ispitivati, način pregleda i ispitivanja te postupak sa sredstvima rada i osobnim zaštitnim sredstvima nakon izvršenog pregleda i ispitivanja,
- način na koji se osigurava pravilno vođenje evidencije i čuvanje isprava,
- teže i lakše povrede obveza u svezi sa zaštitom na radu te slučajeve u kojima se radnik mora pravovremeno udaljiti s rada,
- unutarnji nadzor nad provođenjem Zakona o zaštiti na radu (u dalnjem tekstu: Zakon), propisanih i priznatih pravila zaštite na radu i vođenje knjige nadzora,
- ostvarivanje obveza prema tijelima nadzora.

Članak 8.

Zaštita na radu kao organizirano djelovanje u Školi obuhvaća skup pravila i radnji organizacijske, tehničke, higijenske, zdravstvene i odgojno-obrazovne naravi kojima se štiti sigurnost i zdravlje radnika odnosno otklanjaju uzroci koji mogu prouzročiti ozljede i zdravstvena oštećenja radnika.

Članak 9.

Godišnjim planom i programom rada škole obvezno se utvrđuju sredstva i mjere za provedbu i unapređivanje zaštite na radu sukladno potrebama škole.

Članak 10.

Uvjeti za siguran rad i boravak osiguravaju se:

1. svim radnicima,
2. svim učenicima i polaznicima obrazovanja odraslih,
3. svim osobama koje su u Školi na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa /volonteri/,
4. studentima nastavničkih fakulteta na praktičnom radu,
5. roditeljima i drugim osobama za vrijeme nazočnosti u školi i učeničkom domu.

Članak 11.

Škola odgovara radniku za štetu uzrokovanu ozljedom na radu, profesionalnom bolešću ili bolešću u svezi s radom po načelu objektivne odgovornosti, na koju ne utječu propisane obveze radnika u području sigurnosti i zdravlja na radu.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Škola se može oslobođiti odgovornosti ili se njezina odgovornost može ograničiti prema općim propisima obveznog prava, ako se radi o događajima nastalim zbog izvanrednih i nepredvidivih okolnosti, odnosno više sile, a na koje poslodavac unatoč njegovoj dužnoj pažnji nije mogao utjecati.

Članak 12.

Škola je obvezna pribaviti sve potrebne isprave da su sredstva rada izrađena sukladno pravilima zaštite na radu.

Sredstvima rada, prema ovom Pravilniku, smatraju se:

1. Građevine namijenjene za rad s pripadajućim radnim prostorijama, instalacijama i uređajima, prostorijama i površinama za kretanje radnika i učenika te pomoćnim prostorijama i njihovim instalacijama, uređajima i opremom (sanitarne prostorije, garderobe, prostorije za prehranu i zagrijavanje),

2. Strojevi i uređaji i odgovarajuća osobna zaštitna sredstva koja radnici rabe pri obavljanju poslova na radnom mjestu odnosno učenici u procesu obrazovanja.

Osobnim zaštitnim sredstvima smatraju se odjevni i drugi predmeti i uređaji koje na sebi nose radnici tijekom rada odnosno učenici tijekom nastave, a služe za sprječavanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja radnika te drugih štetnih posljedica.

Popis osobnih zaštitnih sredstava za pojedina radna mjesta sastavni je dio ovoga Pravilnika, a donosi ga školski odbor.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Članak 13.

Prilikom obavljanja poslova radnog mjesa primjenjuju se pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost na sredstvima rada (osnovna pravila zaštite na radu).

Ako se primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ne mogu ukloniti opasnosti za sigurnost i zdravlje radnika, primjenjuju se pravila zaštite na radu kojima se sprječava nastajanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja te drugih štetnih posljedica na radnike (posebna pravila zaštite na radu).

Članak 14.

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljiti sredstvo rada kada je u uporabi, a naročito glede: opskrbljenosti sredstava rada zaštitnim napravama, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i učenika, osiguranje od udara električne struje, sprječavanje nastanka požara i eksplozija, osiguranja stabilnosti građevina u odnosu na statička i dinamička opterećenja, osiguranje potrebnog osvjetljenja radnog okoliša odnosno radnog mjesa, ograničenje buke i vibracije, osiguranje od štetnih atmosferskih i kemijskih utjecaja, osiguranje od djelovanja opasnih tvari te osiguranje prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 15.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže uvjete glede dobi života, stručne spreme i sposobljenosti, zdravstvenog, tjelesnog i psihičkog stanja, psihofizičkih i psihičkih sposobnosti, koje moraju ispunjavati radnici pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada: način na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radne operacije, posebice glede trajanja određenog posla, uporabe odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava, zaštitnih naprava, pijenja napitaka pri obavljanju određenih poslova, kao i obvezu postavljanja upozorenja na određene opasnosti.

Članak 16.

Ukoliko ne postoje propisana pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila zaštite na radu.

Priznata pravila zaštite na radu su znanstveno dokazani i u praksi provjereni načini pomoću kojih se opasnosti na radu uklanjaju ili smanjuju, odnosno kojima se sprječava nastanak ozljede, profesionalnih i drugih oboljenja i drugih štetnih posljedica za radnike.

III. ORGANIZACIJA OBAVLJANJA POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Članak 17.

Ravnatelj je dužan odrediti jednog ili više radnika za obavljanje aktivnosti zaštite na radu vezanih za zaštitu i prevenciju od opasnosti i štetnosti, određivanjem ovlaštenika ili zapošljavanjem stručnjaka zaštite na radu.

Radnik iz stavka 1. ovoga članka mora posjedovati potrebna znanja i sposobnosti za provedbu aktivnosti zaštite na radu vezanih uz zaštitu i prevenciju od opasnosti i štetnosti.

Radniku iz stavka 1. ovoga članka ravnatelj je dužan osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja aktivnosti propisanih Zakonom o zaštiti na radu, drugim propisima o zaštiti na radu, kolektivnim ugovorom i prema pravilima struke.

Ravnatelj je dužan imenovanog ovlaštenika, zaposlenog stručnjaka zaštite na radu, odnosno službu za zaštitu na radu, obavijestiti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, te o svim preventivnim mjerama i mjerama zaštite zdravlja i sigurnosti radnika, kao i o podacima o radnicima zaduženima za pružanje prve pomoći, gašenje požara i spašavanje radnika.

Članak 18.

Ovlaštenik u smislu članka 17., stavka 1. je svaka osoba koja rukovodi radom jednog ili više radnika na kojeg je prenijeto ovlaštenje u pisanom obliku.

Ovlaštenik zaštite na radu, za svoj rad odgovoran je ravnatelju.

Ovlaštenika zaštite na radu imenuje ravnatelj.

Članak 19.

Ovlaštenje iz prethodnog članka daje ravnatelj ugovorom o radu odnosno drugim aktom kojim se utvrđuje ovlaštenje vezano za provedbu zaštite na radu.

Članak 20.

Ovlaštenik zaštite na radu:

- organizira provedbu zaštite na radu sukladno zakonskim i podzakonskim propisima,
- skrbi se o unapređivanju zaštite na radu poradi očuvanja zdravlja i života radnika i učenika,
- nadzire primjenu pravila zaštite na radu,
- skrbi se da radnici budu upoznati s ovim Pravilnikom,
- skrbi se za ostvarivanje plana evakuacije tako da na radu uvijek bude nazočan odgovarajući broj radnika sposobljenih za evakuaciju, spašavanje i pružanje prve pomoći te osigurana odgovarajuća oprema,
- podnosi prijave ravnatelju protiv prekršitelja mjera zaštite na radu,
- predlaže ravnatelju otklanjanje utvrđenih nedostataka glede zaštite na radu,
- prati podatke u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima,
- surađuje s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa Zavodom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i drugim ovlaštenim ustanovama, daje im potrebna obavještenja, podatke i isprave,
- organizira i skrbi se o provedbi rješenja inspektora rada,
- nadzire ispravnost i uporabu opreme, sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava,
- nadzire nabavku, ispravnost i čuvanje osobnih zaštitnih sredstava i vodi odgovarajuće evidencije,
- skrbi se o osposobljavanju radnika iz zaštite na radu odnosno za rad na siguran način.

Članak 21.

Ovlaštenik zaštite na radu dužan je:

- obustaviti rad na radnom mjestu na kojem postoji neposredna opasnost po život radnika ili učenika zbog toga što nisu provedene mjere zaštite na radu,
- obustaviti rad na radnom mjestu ili u radnom okolišu u svim slučajevima u kojima je ugroženo zdravljje radnika ili učenika,
- zahtijevati da se nedostaci koji ugrožavaju život i zdravljje radnika ili učenika otklone odmah ili u roku koji on odredi.

Svi radnici dužni su bez odlaganja izvršiti zahtjev ovlaštenika zaštite na radu u svezi s provedbom mjera zaštite na radu.

Svako neizvršavanje mjera zaštite na radu smatra se težom povredom obveza iz radnog odnosa odnosno povredom učeničke dužnosti.

IV. ZADACI TIJELA UPRAVLJANJA I ODGOVORNIH OSOBA U PROVEDBI ZAŠTITE NA RADU

Članak 22.

Školski odbor:

- utvrđuje procjenu opasnosti na radnim mjestima i u radnom okolišu,
- donosi Pravilnik o zaštiti na radu i prati njegovo ostvarivanje,
- utvrđuje mjere za provedbu i unapređivanje zaštite na radu,
- odlučuje o sredstvima za provedbu i unapređivanje zaštite na radu,
- planira i nadzire primjenu pravila zaštite na radu, obavljanje i osposobljavanje iz zaštite na radu,
- vodi politiku sprječavanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- obavlja i druge poslove u svezi sa zaštitom na radu sukladno Zakonu i drugim propisima.

Članak 23.

Ravnatelj Škole:

- predlaže procjenu opasnosti na radnim mjestima i u radnom okolišu,
- predlaže Pravilnik o zaštiti na radu i skrbi se o njegovom ostvarivanju,
- predlaže mjere za provedbu i unapređivanje zaštite na radu,
- predlaže plan i program osiguranja sredstava za provedbu i unapređivanje zaštite na radu,
- skrbi se o ostvarivanju pravila zaštite na radu, redovitom izvješćivanju radnika i tijela upravljanja o svim pitanjima iz zaštite na radu i osposobljavanju iz zaštite na radu za rad na siguran način,
- odlučuje o radu radnika dužem od punog radnog vremena u slučajevima sprječavanja ozljeda na radu, otklanjanju i sprječavanju materijalne štete,
- privremeno udaljuje s radnog mjesa radnika ako je zatečen u vršenju teže povrede obveza iz radnog odnosa u svezi sa zaštitom na radu, kojom se ugrožava provedba zaštite na radu odnosno njegova sigurnost i sigurnost drugih radnika,
- predlaže Školskom odboru plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja,
- skrbi se o ostvarivanju odluka školskog odbora i tijela nadzora,
- osigurava tijelima nadzora obavljenja i podatke koji su im potrebni u obavljanju nadzora,
- osigurava ovlašteniku zaštite na radu uvjete za nesmetano provođenje mera zaštite na radu radi očuvanja života i zdravlja radnika i učenika te nadzire njegov rad,
- omogućuje povjereniku radnika za zaštitu na radu osposobljavanje za vrijeme radnog vremena i na trošak Škole,
- vrši provjeru prisutnosti alkohola u organizmu radnika,

- obavlja i druge poslove u svezi zaštite na radu sukladno Zakonu i drugim propisima.

Ravnatelj je odgovoran za organiziranje i provedbu zaštite na radu u svim dijelovima organizacije rada i u svim procesima.

Za organiziranje i provedbu zaštite na radu ravnatelj je odgovoran neovisno o tome je li u tu svrhu odredio radnika za obavljanje aktivnosti zaštite na radu vezanih uz zaštitu i prevenciju od opasnosti i štetnosti, zaposlio stručnjaka za zaštitu na radu, odnosno organizirao službu za zaštitu na radu ili je ugovorio suradnju s fizičkom ili pravnom osobom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 24.

Voditelj u okviru svojeg djelokruga rada:

- skrbi o ostvarivanju odluka ravnatelja i tijela nadzora,
- predlaže ustroj i provođenje mjera zaštite na radu na radnim mjestima,
- skrbi o provedbi osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite i o osiguranju i uporabi osobnih zaštitnih sredstava,
- predlaže ravnatelju plan potrebnih sredstava za provedbu i unapređivanje zaštite na radu,
- odgovoran je da svaki radnik bude upoznat s odredbama ovoga Pravilnika te opasnostima na radnom mjestu i u radnom okolišu,
- potiče radnike na rad na siguran način,
- potiče učenike na poštivanje naloženih mjera zaštite na radu,
- provodi naloge ravnatelja i ovlaštenika zaštite na radu koji se odnose na otklanjanje nedostataka u svezi sa zaštitom na radu,
- po ovlaštenju ravnatelja vrši provjeru prisutnosti alkohola u organizmu radnika,
- sudjeluje u istraživanju uzroka ozljeda i poduzima potrebne mjere za otklanjanje uzroka povreda.

Članak 25.

Tajnik škole u okviru svojeg djelokruga rada:

- sudjeluje u izradi procjene opasnosti na radnim mjestima i u radnom okolišu, Pravilnika o zaštiti na radu i drugih akata u svezi sa zaštitom na radu,
- vodi evidenciju o radnicima sposobljenim za rad na siguran način; radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada; ozljedama na radu i slučajevima profesionalnih bolesti te drugim poremećajima koji su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika,
- pomaže ovlašteniku zaštite na radu i voditeljima u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,

- provodi odluke i rješenja školskog odbora, ravnatelja i tijela nadzora u svezi s provedbom mjera zaštite na radu,
- prati propise iz područja zaštite na radu i redovito izvješćuje ravnatelja o zadaćama koje za školu proistječu iz tih propisa,
- podnosi prijave protiv prekršitelja pravila zaštite na radu ravnatelju Škole.

Članak 26.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu ima sljedeća prava i obveze:

- podnositи prijedloge vezane uz donošenje odluka iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- zahtijevati od ravnatelja da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja izvora opasnosti,
- podnositи pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, ako smatra da su prethodno poduzete mjere i osigurana sredstva nedostatna ili neodgovarajuća za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.
- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije u radni proces, poticati školski odbor, ravnatelja i druge odgovorne osobe na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika,
- primati primjedbe radnika u svezi s primjenom i provedbom mjera zaštite na radu,
- izvijestiti inspektora o svojim zapažanjima, o zapažanjima radnika čiji je povjerenik, prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrđi inspektor,
- pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
- svojim djelovanjem poticati radnike na rad na siguran način,
- obavješćivati radnike o mjerama koje ravnatelj poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

O svom radu povjerenik je dužan najmanje svaka tri mjeseca izvješćivati radničko vijeće.

Radnici između sebe biraju ili imenuju povjerenika za zaštitu na radu. Broj povjerenika radnika za zaštitu na radu, izbor i njihov mandat utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

Sindikat može pod uvjetima utvrđenim Zakonom o zaštiti na radu imenovati povjerenika za zaštitu na radu ukoliko je to predviđeno kolektivnim ugovorom.

Imenovani sindikalni povjerenik za zaštitu na radu u pravima i obvezama u potpunosti se izjednačava s izabranim povjerenikom.

Članak 27.

Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu osiguravaju se u skladu s odredbama Zakona o radu kojima se uređuju uvjeti za rad članova radničkih vijeća s tim da povjerenik za zaštitu na radu ima pravo na naknadu plaće za najmanje 4 sata tjedno bez mogućnosti prava ustupanja drugome radnih sati osim ako se kolektivnim ugovorom drugačije ne uredi.

Članak 28.

Voditelji i ovlaštenik zaštite na radu, u okviru svojeg djelokruga rada, poduzimaju mjere za provođenje zaštite na radu, a posebice:

1. da se na radno mjesto ne rasporedi radnik koji nije sposobljen za rad na siguran način,
2. da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi radnik za kojega na propisani način nije utvrđeno da ispunjava uvjete za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada,
3. da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva isključe iz uporabe ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život, sigurnost ili zdravlje radnika i učenika,
4. da su radnici opskrbljeni i da za vrijeme rada odnosno odgojno-obrazovnog procesa rabe propisana osobna zaštitna sredstva, opremu i uređaje,
5. da ocjenjuju potrebu rashodovanja osobnih zaštitnih sredstava i izdaju odgovarajuće isprave o rashodovanju,
6. da vode računa o promjenama psihičke, psihofizičke i zdravstvene sposobnosti radnika koje bi mogle nepovoljno utjecati na ostvarivanje zaštite na radu i prema potrebi poduzimaju odgovarajuće preventivne mјere,
7. da vode računa o svakoj promjeni, pojavi ili događaju, koja bi mogla ugroziti život, sigurnost i zdravlje radnika i učenika,
8. da u slučaju teže tjelesne ozljede radnika i učenika obustave rad na radnom mjestu na kojem se povreda desila, sve dok se ne ispituju okolnosti pod kojima se povreda dogodila,
9. da se malodobnicima, ženama i radnicima sa smanjenom radnom sposobnošću ne dozvoli rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati,
10. da radnici rade sukladno odredbama Zakona i drugim propisima donesenim na temelju njega, ovoga Pravilnika te uputa proizvođača sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava odnosno da koriste propisana osobna zaštitna sredstva,

11. da radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno odredbi iz točke 10. ovoga članka,
12. da osigura potreban broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje kao i za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
13. da osigura da se za vrijeme rada ne piju alkoholna pića te uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola, i drugih sredstava ovisnosti te da ih udalji s rada,
14. da osigura provođenje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda /NN 125/08./,
15. da odmah prijave svaku povredu radnika na radu, a najkasnije u roku 24 sata od nastanka događaja.

Članak 29.

Domar-kućni majstor, u okviru svojeg djelokruga rada:

- nadzire građevine i prostore škole namijenjene za rad i boravak radnika i učenika i skrbi se o njihovom redovitom održavanju,
- nadzire opremu, sredstva rada i osobna zaštitna sredstva i odgovoran je za njihovu ispravnost i redovito održavanje,
- skrbi se o ispitivanju školskih instalacija sukladno tehničkim propisima i ovom Pravilniku.

Članak 30.

Radnice na radnom mjestu: spremačica i kuvarica u školi i učeničkom domu, odgovorne su:

- za isključenje svih električnih i plinskih trošila nakon završetka rada,
- za zaključavanje svih radnih i pomoćnih prostorija nakon završetka rada, za čuvanje ključeva odnosno uredno pohranjivanje ključeva na za to određeno mjesto,
  - za uporabu osobnih zaštitnih sredstava,
  - za davanje obavijesti voditeljima i ovlašteniku zaštite na radu o svim uočenim nedostacima, kvarovima, oštećenjima i sl.

Članak 31.

Obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama članaka 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29. i 30. ovog Pravilnika ne smanjuje odgovornost ravnatelja kao poslodavca niti ga oslobođa odgovornosti za provođenje zaštite na radu.

V. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 32.

Škola osigurava zaštitu na radu radnicima malodobnicima, ženama i radnicima smanjenih radnih sposobnosti sukladno zakonu, kolektivnom ugovoru i ovom Pravilniku, glede raspoređivanja na radna mjesta, radnog vremena, prekovremenog i noćnog rada.

Radnici smanjenih radnih sposobnosti su radnici čija je radna sposobnost smanjena zbog starosti, invaliditeta, ozljede, ozljede na radu, profesionalnih ili ostalih bolesti te drugih razloga koji se utvrđuju kolektivnim ugovorom ili ovim Pravilnikom.

Članak 33.

Za vrijeme trudnoće žena ne smije obavljati osobito poslove vatrogasca koji se obavljaju na visini, poslove u nepovoljnoj mikroklimi, poslove u buci i vibracijama, poslove u povišenom atmosferskom tlaku, poslove pri kojima je izložena ionizacijskom i mikrovalnom zračenju, dimu olova i njegovih organskih spojeva, tetraetilolovu, parama žive i prašini živinih spojeva, prašini i dimovima mangana i spojeva, uranu i njegovim spojevima, fluoru i njegovim spojevima, ugljičnom disulfidu, halogenim derivatima ugljikovodika, benzenu i drugim homologima, nitro i amino derivatima benzena, kloriranih ugljikovodika te biološkim agensima i to virusima: hepatitis B, herpes, cytomegalo, varicella, rubella, HIV te bakterijama: listeria, toxoplazma.

Za vrijeme dojenja djeteta žena ne smije obavljati osobito poslove pri kojima je izložena prašini, dimu i parama olova i njegovih spojeva, halogenim derivatima ugljikovodika i pesticidima na bazi kloriranih ugljikovodika.

Članak 34.

Malodobni radnici ne smiju obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smiju raditi noću i u prekovremenom radu, osim u slučajevima utvrđenim Zakonom o radu.

Članak 35.

Radnik sa smanjenim radnim sposobnostima ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjena njegove preostale radne sposobnosti.

VI. OBAVJEŠĆIVANJE O ZAŠTITI ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

Članak 36.

Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je dužan radnike i njihove predstavnike obavijestiti te po potrebi dati pisane upute o svim opasnostima i štetnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a vezano uz obavljanje poslova, a osobito o:

- opasnostima i štetnostima posla, odnosno radnog mjesta i zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima vezanim uz djelatnost i pojedini radni proces i posao,
- mjerama i ovlaštenim radnicima koji provode mjere pružanja prve pomoći, gašenja požara i spašavanja radnika.

Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je dužan obavijesti, odnosno pisane upute iz stavka 1. ovoga članka dati i svim drugim osobama koje po bilo kojoj osnovi obavljaju posao za Školu i nalaze se u prostorijama i prostorima Škole i Doma.

Ravnatelj je dužan svom ovlašteniku odnosno stručnjaku zaštite na radu predočiti odgovarajuću dokumentaciju, a osobito o:

- procjeni opasnosti i o mjerama koje se provode u cilju uklanjanja ili smanjenja procijenjenih opasnosti,
- svim evidencijama i ispravama koje je dužan voditi i čuvati u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu,
- svim informacijama koje se odnose na preventivne i zaštitne mjere, određenih od strane tijela ovlaštenih za provođenje nadzora.

Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je dužan radniku, što je moguće prije, dati upute o postupanju u slučaju nastanka neposredne i ozbiljne opasnosti po život i zdravlje, kojoj je izložen ili bi mogao biti izložen, kao i mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti kako bi se spriječila ili umanjila opasnost po život i zdravlje.

VII. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 37.

Poslovi s posebnim uvjetima rada prema odredbama ovoga Pravilnika su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog ili psihičkog stanja te psihofizičkih i psihičkih sposobnosti.

Članak 38.

Škola ne smije raspoređiti radnika na poslove s posebnim uvjetima rada, ako prethodno nije utvrđeno da radnik ispunjava potrebne uvjete.

Ministar nadležan za rad, u suglasnosti s ministrom zdravstva propisat će poslove s posebnim uvjetima rada, način, sadržaj i rokove provjere sposobnosti radnika za rad na tim poslovima.

VIII. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Članak 39.

Svaki radnik škole obvezan je:

- upoznati se s ovim Pravilnikom i drugim propisima zaštite na radu,
- osposobiti se za rad na siguran način kada ga Škola uputi na osposobljavanje,
- prije rasporeda na poslove s posebnim uvjetima rada i tijekom obavljanja takvih poslova radnik je dužan pristupiti pregledu na koji ga uputi Škola.

Članak 40.

Radnik je dužan obavljati poslove s dužnom pozornošću te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih osoba na radu.

Smatra se da radnik radi s dužnom pozornošću kada poslove obavlja sukladno znanjima koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te uputama ravnatelja, odnosno njegovog ovlaštenika i to na način da:

- prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti ravnatelja ili njegovog ovlaštenika,
- pravilno upotrebljava strojeve, aparate, alate, opasne tvari, transportnu opremu i druga sredstva rada,
- pravilno upotrebljava propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon uporabe dužan vratiti na prikladno mjesto,
- pravilno upotrebljava i svojevoljno ne isključuje naprave na uređaju koji koristi /stroj, aparat, alat, postrojenje, zgrada/,
- odmah obavijesti poslodavca i osobu iz članka 17. ovog Pravilnika o svakoj situaciji koju smatra ozbiljnom i neposrednom opasnošću za sigurnost i zdravlje radnika, kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa koje su dane za takvu situaciju,
- posao obavlja sukladno pravilima struke te propisanim uputama,
- prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada,
- surađuje s poslodavcem, osobom iz članka 17. ovoga Pravilnika i povjerenikom zaštite na radu.

Članak 41.

Radnik je dužan surađivati s ravnateljem ili njegovim ovlaštenikom te povjerenikom zaduženim za zaštitu na radu u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.

Radnik je dužan surađivati s ravnateljem, osobom iz članka 17. ovoga Pravilnika i povjerenikom za zaštitu na radu, sve dok mu ne omogući da osigura radni okoliš i uvjete rada koji ne predstavljaju opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, te dok se u cijelosti ne postigne zaštita sigurnosti i zdravlja radnika na radu sukladno zahtjevima tijela nadležnih za provedbu i nadzor zaštite na radu.

Radnik je dužan odmah izvijestiti ravnatelja ili njegovog ovlaštenika te svojeg povjerenika o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Članak 42.

Svaki radnik škole ima pravo:

- upoznati se s ovim Pravilnikom i drugim propisima o zaštiti na radu,
- upoznati se s mogućim opasnostima na svom radnom mjestu i u radnom okolišu,
- sposobiti se za rad na siguran način,
- obavijestiti se o svim promjenama u radnom procesu koje utječu na njegovu sigurnost i zdravlje.

Radnik ima pravo odbiti rad ako mu neposredno prijeti opasnost za život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu.

Radnik koji u slučaju ozbiljne, neposredne i neizbjježne opasnosti, napusti svoje radno mjesto i opasno područje, ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj zbog svog postupka i mora biti zaštićen od bilo kakvih štetnih i neopravdanih posljedica.

U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka radnik je dužan obavijestiti ravnatelja ili njegovog ovlaštenika te svojeg povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 43.

Radnik Škole koji se ne pridržava odredaba ovoga Pravilnika odgovara za povredu obveza iz radnog odnosa i štetu koju svojim radom prouzroči Školi.

Članak 44.

Radnik odgovara za težu povredu obveza iz radnog odnosa u svezi sa zaštitom na radu ako:

1. ne pristupi osposobljavanju za rad na siguran način ili ne pristupi provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
2. se za vrijeme praktičnog rada ne pridržava uputa radnika pod čijim nadzorom obavlja rad ili ako obavlja rad bez nadzora,
3. odbije pregled kod nadležne ustanove radi utvrđivanja ispunjava li uvjete za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada,
4. ne izvijesti ravnatelja ili ovlaštenika zaštite na radu o uočenim nedostacima na sredstvima rada ili osobnim zaštitnim sredstvima, iako zna da ti nedostaci ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje radnika,
5. pri radu na radnom mjestu ne koristi propisana osobna zaštitna sredstva,
6. se ne pridržava propisa, pravila i uputa prilikom obavljanja poslova na svom radnom mjestu,
7. ako ne prekine rad i ne udalji se s ugroženog mjesta rada, a zna da mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje,
8. radi pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti,
9. odbije pristupiti provjeri je li pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti,
10. puši na radnom mjestu ili u drugim prostorima i prostorijama Škole te tako čini prekršaj u smislu Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda /NN 125/08./,
11. ne sudjeluje u praktičnoj vježbi koja se provodi radi upoznavanja radnika s načinom evakuacije i spašavanja, kada to odredi ravnatelj ili njegov ovlaštenik,
12. se prilikom praktične vježbe evakuacije i spašavanja ili prilikom evakuacije i spašavanja ne pridržava naloga radnika određenog za rukovodenje evakuacijom i spašavanjem,
13. ne pristupi osposobljavanju za pružanje prve pomoći ili ne pristupi provjeri osposobljenosti,
14. za vrijeme rada napusti mjesto rada na kojem je određen za pružanje prve pomoći,
15. odbije rukovoditi evakuacijom i spašavanjem u trenutku nastanka događaja zbog kojega se evakuacija i spašavanje provodi,
16. ne vodi odgovarajuće evidencije i isprave o zaštiti na radu, a zadužen je za njihovo vođenje,
17. učini težu povredu obveza iz radnog odnosa u svezi sa zaštitom na radu koja je utvrđena Statutom ili drugim općim aktom Škole.

Članak 45.

Voditelj odgovara za težu povredu obveza iz radnog odnosa u svezi sa zaštitom na radu ako:

1. nakon osposobljavanja radnika za rad na siguran način ne provjeri je li radnik stekao vještinu za rad na siguran način,

2. ne osigura rad pod nadzorom radnika koji se osposobljava za rad na siguran način,
3. ne osigura obveznu povremenu provjeru znanja iz zaštite na radu za radnika koji je raspoređen na poslove s posebnim uvjetima rada,
4. uporabljuje sredstva rada ili osobna zaštitna sredstva za koje nije izdana propisana isprava kojom se dokazuje da su izrađeni sukladno pravilima zaštite na radu, odnosno ako za sredstva rada i osobna zaštitna sredstva namijenjena za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada ne pribavi upute proizvođača o načinu uporabe i održavanja,
5. se ne skrbi o nadzoru i uporabi sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava na način propisan Zakonom ili drugim aktom,
6. da na uporabu neispravno sredstvo rada ili osobno zaštitno sredstvo ili ako takvo sredstvo ne isključi iz uporabe kada se utvrdi da su na njemu nastale promjene zbog kojih bi njegovo zadržavanje u uporabi moglo ugroziti život ili zdravlje radnika, odnosno ako ne isključi iz uporabe sredstvo rada ili osobno zaštitno sredstvo koje se u roku utvrđenom propisom ili općim aktom ne pregleda i ne utvrdi udovoljava li uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu odnosno je li ispravno,
7. ne uputi radnika na provjeru radi utvrđivanja je li pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, iako je iz ponašanja radnika mogao ocijeniti da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
8. u Školi za vrijeme rada nema radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje ili tim radnicima nije osigurana potrebna oprema,
9. u Školi za vrijeme rada nije osigurano pružanje prve pomoći,
10. se ne provedu praktične vježbe evakuacije i spašavanja sukladno planu evakuacije najmanje jedanput u dvije godine,
11. ne poduzmu mjere da se radnik koji odbije postupiti po odluci o udaljenju s rada ili iz Škole spriječi u dalnjem radu odnosno uporabi sredstava rada.

Članak 46.

Radnik će biti udaljen s radnog mjesto:

1. ako ne prekine rad i ne udalji se s ugroženog mesta iako zna da mu prijeti neposredna opasnost po život,
2. ako obavlja rad pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
3. ako odbije pristupiti provjeri kojom se utvrđuje je li pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 47.

Radnik će biti udaljen iz Škole:

1. ako se pri provođenju praktične vježbe evakuacije i spašavanja ili pri samoj evakuaciji i spašavanju ne pridržava naloga radnika određenog za provođenje evakuacije i spašavanja,
2. ako ravnatelj ocijeni da bi svojim ponašanjem na radnom mjestu ili u radnom okolišu mogao ugroziti život i zdravlje drugih radnika i učenika.

Članak 48.

Odluku o udaljenju radnika s mjesta rada i škole donosi ravnatelj.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se za vrijeme dok traju okolnosti zbog kojih je donešena, a najduže do kraja radnog vremena onoga dana kada je odluka donešena.

Ako se okolnosti zbog kojih je radnik udaljen s mjesta rada i Škole ponavljaju, radnik čini težu povredu radne obveze te će ravnatelj postupiti sukladno odredbama ovoga Pravilnika, Zakona o radu i Pravilnika o radu.

Ovisno o vrsti i težini povrede radne obveze, radnik može biti upućen na liječenje ili mu može biti otkazan ugovor o radu skrivljen osobnim ponašanjem.

Članak 49.

Protiv svake odluke o pravu, obvezi ili odgovornosti u svezi zaštite na radu radnik ima pravo podnijeti prigovor školskom odboru na način i u rokovima propisanim Pravilnikom o radu.

IX. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 50.

Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik moraju biti osposobljeni iz područja zaštite na radu, ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

Ministar nadležan za rad propisuje program, sadržaj i način provjere znanja.

Članak 51.

Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je dužan radnika prije početka rada obavijestiti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika vezanim uz obavljanje poslova i osposobiti ga za rad na siguran način.

Ravnatelj ne smije rasporediti radnika na poslove na kojima će samostalno raditi ako prethodno nije osposobljen da ih obavlja bez

ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih radnika. Radnicima dok još nisu osposobljeni za rad na siguran način ravnatelj mora osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način ali ne duže od 30 dana.

Članak 52.

Škola je dužna osposobiti radnika za rad na siguran način i dati mu informacije i upute vezane uz njegovo mjesto rada i poslove:

- prije početka rada,
- kod promjena u procesu rada,
- kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
- kod uvođenja nove tehnologije,
- kod upućivanja radnika na novi posao.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, osposobljavanje se mora provesti uzimajući u obzir osobito nove ili izmijenjene opasnosti i štetnosti kojima bi radnik mogao biti izložen, te ga je po potrebi dužan i periodički obnavljati.

Ospozobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi ovlaštenik ravnatelja ako ispunjava uvjete koje propisuje ministar nadležan za rad.

Zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti radnika za rad na siguran način na pojedinom mjestu rada sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje.

Škola može programe osposobljavanja za rad na siguran način izvoditi sama ili povjeriti ovlaštenim ustanovama, odnosno trgovackim društvima za obavljanje te djelatnosti.

Škola je dužna osposobljavanje radnika iz stavka 1. ovoga članka provesti tijekom radnog vremena na svoj trošak.

X. UPORABA I ISPITIVANJE SREDSTAVA RADA I OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Članak 53.

Škola ne smije staviti u uporabu sredstava rada i osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena prema pravilima zaštite na radu i ako nisu ispravna.

Ravnatelj ili drugi ovlašteni radnik, dužni su prije stavljanja u uporabu sredstava rada i osobnog zaštitnog sredstva osigurati obavljanje ispitivanja ispravnosti sukladno uputama proizvođača.

Članak 54.

Škola obavlja ispitivanja u radnim prostorijama:

- u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
- u kojima u procesu rada nastaje buka i vibracija,
- u kojima se pri radu koriste ili proizvode opasne tvari,
- u kojima je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu.

Ispitivanja navedena u stavku 1. ovoga članka obavljaju se: odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno; nakon svake promjene u radnim prostorijama i prostoru koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem; jedanput u dvije godine (ako posebnim propisom nije drukčije utvrđeno).

Ispitivanje utvrđeno u stavku 2. ovoga članka obavlja voditelj i ovlaštenik zaštite na radu, ako ministar nadležan za rad ne propiše drukčije.

Članak 55.

Škola redovito obavlja pregledе svih sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava radi utvrđivanja da li su na njima primjenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog nastalih promjena tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika.

Pregled iz stavka 1. ovoga članka obavlja:

1. radnik koji rukuje strojem ili uređajem - svakodnevno,
2. stručni učitelj - najmanje jedanput mjesечно,
3. voditelj- najmanje jedanput u šest mjeseci,
4. radnik zadužen za čuvanje i izdavanje osobnih zaštitnih sredstava - kod svakog izdavanja.

Radnici iz stavka 2. točka 1. do 4. ovoga članka dužni su staviti izvan uporabe sredstva rada i osobna zaštitna sredstva u slučaju ustanovljene neispravnosti.

Članak 56.

Škola na propisan način obavlja ispitivanje sredstva rada s povećanim opasnostima u sljedećim slučajevima:

1. prije njihovog stavljanja u uporabu,
2. svakodnevno,
3. najmanje jedanput nakon dvije godine njihove uporabe,
4. poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog početka uporabe,
5. prije početka uporabe na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljeni i ponovno sastavljeni.

Pod strojevima i uređajima s povećanim opasnostima smatraju se: kotlovi za centralno grijanje, gromobranske instalacije, električne instalacije, strojevi za obradu metala i sličnih materijala i drugi strojevi sa sličnim opasnostima po sigurnost i zdravlje radnika sukladno listi koju propiše ministar nadležan za rad .

Ako ministar nadležan za rad ne utvrdi što drugo, ispitivanja iz stavka 1. točke 2., 4. i 5. obavlja stručni učitelj u okviru svojega djelokruga rada, dok ispitivanja iz stavka 1. točke 1. i 3. obavlja ovlaštena ustanova ili trgovačko društvo.

O obavljenim ispitivanjima iz članka 53. i 54. sastavlja se zapisnik i izdaju odgovarajuće isprave.

Postupak ispitivanja, sadržaj, oblik i način izdavanja propisuje ministar nadležan za rad.

XI. EVAKUACIJE I SPAŠAVANJE

Članak 57.

Škola je dužna poduzeti potrebne mjere za zaštitu od požara i spašavanje radnika, odrediti radnika koji će provoditi navedene mjere i osigurati pozivanje i postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje.

Škola je dužna broj radnika iz stavka 1. ovoga članka, njihovu sposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi u skladu s posebnim propisom, ovisno o prirodi procesa rada, svojoj veličini te ukupnom broju radnika.

Škola je dužna osobama iz stavka 1. ovoga članka osigurati potrebne zaštitne uređaje i opremu.

Ravnatelj je u slučaju nastanka neposredne i ozbiljne opasnosti po život i zdravlje radnika dužan:

- što je prije moguće, obavijestiti sve radnike o nastaloj opasnosti kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječila ili umanjila opasnost po život i zdravlje,
- poduzeti radnje i dati upute o napuštanju radnog mesta i upućivanju na sigurno mjesto,
- organizirati nastavak rada tek nakon isteka opasnosti, osim u slučaju postojanja osobito iznimnih i objektivno opravdanih razloga.

Škola je dužna osposobiti sve radnike da u slučaju nastanka neposredne i ozbiljne opasnosti po život i zdravlje, kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, mogu poduzeti mjere ili provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi opasnost otklonili ili smanjili, čak i u slučaju kada o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu.

Radnici koji postupaju u skladu s odredbom stavka 5. ovoga članka, zbog tog postupanja ne smiju biti dovedeni u nepovoljniji položaj, osim u slučaju ako su postupali nemarno ili su propustili postupati uz dužnu pažnju.

Evakuacija i spašavanje radnika i učenika vrši se prema planu evakuacije. S planom evakuacije i spašavanja Škola je dužna upoznati sve radnike. Na osnovi tog plana moraju se provesti praktične vježbe jedanput u dvije godine.

Plan evakuacije donosi školski odbor na prijedlog ravnatelja sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu.

XII. ZABRANA UPORABE DUHANSKIH PROIZVODA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI I UTVRĐIVANJE PRISUTNOSTI ALKOHOOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI U ORGANIZMU

Članak 58.

Zabranjuje se pušenje radnicima, učenicima, roditeljima i drugim osobama u svim radnim prostorijama i prostorima objekata Škole i Doma i dvorišnim prostorima koji su u smislu Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda javni prostor.

Odluka iz prethodnih stavaka objavljuje se na oglasnoj ploči.

Nadzor nad provođenjem zabrane iz stavka 1.i 2. ovoga članka obavljaju ravnatelj, ovlaštenik zaštite na radu, voditelji, stručni učitelji, nastavnici, stručni suradnici odnosno predsjednik školskog odbora, stručnog i drugog tijela.

Članak 59.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Škola je dužna prikladnim mjerama provoditi zabranu uzimanja alkoholnih pića i sprječavati zlouporabu sredstava ovisnosti na radnom mjestu.

Prikladne mjere iz stavka 2. ovoga članka su mjere primjerene utvrđenim potrebama zaštite na radu, a u pravilu sadržavaju aktivnosti:

- sprječavanja uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provođenje zabrane njihovog unošenja u radne prostorije i prostore,
- obavješćivanja i osposobljavanja radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- izrade i provedbe programa prevencije ovisnosti na radnom mjestu, sukladno utvrđenim potrebama,
- uređivanja protokola suradnje i postupanja ravnatelja ili njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu, djelatnika službe medicine rada, povjerenika radnika za zaštitu na radu, u provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti,

- uređivanja postupka provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti /provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i konfirmacije rezultata/.

Ravnatelj odnosno njegovi ovlaštenici ne mogu provesti postupak provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti kod radnika koji ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika za obavljanje poslova za koje je zaključen ugovor o radu.

Postupak iz stavka 4. ovog članka može se provesti samo od strane ustanove kod koje se radnik nalazi u programu.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, izdaje zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Članak 60.

Provjeru radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja ravnatelj ili drugi radnici koje svojom odlukom za to ovlasti ravnatelj /u dalnjem tekstu: ovlaštenici/ na način kako je to uređeno ovim Pravilnikom odnosno propisano od nadležnih tijela u sljedećim slučajevima:

- kada osobno posumnjaju da je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- kada ih na to upozori druga osoba,
- kada na bilo koji drugi način utemeljeno posumnjaju u to da je radna sposobnost radnika zbog uzimanja alkohola ili drugih sredstava ovisnosti smanjena.

Članak 61.

Provjera prisutnosti alkohola u organizmu može se obavljati povremeno i po potrebi.

Članak 62.

Postupak provjere prisutnosti alkohola, u pravilu, u ispitanikovu organizmu provodi se u nazočnosti dvaju svjedoka.

Članak 63.

Radnik je obvezan na ravnateljev zahtjev ili zahtjev njegovih ovlaštenika pristupiti provjeri prisutnosti alkohola u organizmu.

Prije početka postupka provjere, ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je obvezan ustanoviti:

- 1.da ispitanik nije pušio najmanje dvije minute prije početka provjere,
- 2.da se provjera izvodi najmanje 15 minuta pošto je ispitanik posljednji put konzumirao alkoholno ili aromatično piće, pošto je isplahnuo usta sredstvom za njegu ili dezinfekciju usta ili pak pošto je uživao bombone odnosno druge slastice koje u sebi sadržavaju alkohol.

Članak 64.

Prije početka postupka provjere, ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je ispitanika obvezan upoznati s tehnikom provjere odnosno s načinom na koji se rabi aparat ili sredstvo za ispitivanje, kao i s načinom na koji se tumači rezultat provjere te ga upozoriti na to da odbijanje provjere podrazumijeva da je ispitanik pod utjecajem alkohola odnosno da to predstavlja težu povredu radne obveze što je temelj za otkazivanje ugovora o radu.

Članak 65.

Dok se izvodi postupak provjere, ispitanik se mora pridržavati ravnateljevih odnosno ovlaštenikovih uputa o načinu na koji se rabi aparat ili sredstvo za ispitivanje.

Ispitanik se osobito mora pridržavati zahtjeva da se u aparat za ispitivanje puše jako i u jednom dahu te u trajanju navedenom u naputku za uporabu aparata.

Ako za trajanja provjere ispitanik ne postupi u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, potrebno je ponoviti postupak provjere.

Postupak provjere moguće je ponoviti najviše dva puta.

Ako ni u ponovljenoj provjeri ispitanik ne postupi u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, smatra se da je odbio podvrgnuti se postupku provjere.

Članak 66.

Smatra se da ispitanik ima alkohola u organizmu onda kada se ispitivanjem pomoću aparata određenog ovim Pravilnikom ustanovi prisutnost alkohola u njegovom organizmu kao i onda ako odbije podvrgnuti se postupku provjere.

Članak 67.

Ako se na način i po postupku propisanom ovim Pravilnikom ustanovi prisutnost alkohola u ispitanikovu organizmu ili ako on odbije podvrgnuti se provjeri prisutnosti alkohola u organizmu, tada je ravnatelj ili ovlaštenik obvezan ispitanika privremeno udaljiti sa mjesta rada.

Ako ispitanik odbije napustiti mjesto rada, udaljenje će po pozivu ravnatelja ili ovlaštenika omogućiti nadležna redarstvena služba.

Članak 68.

Prisutnost alkohola u ispitanikovu organizmu ustanavljuje se alkometrom.

Aparat iz stavka 1. ovog članka mora udovoljavati propisanim mjeriteljskim zahtjevima.

Članak 69.

Da bi se dokazalo da je u ispitanikovu organizmu prisutan alkohol, dovoljno je prisutnost alkohola ustanoviti na način propisan ovim Pravilnikom.

Članak 70.

Ravnatelj i njegovi ovlaštenici moraju biti sposobljeni za izvođenje provjere prisutnosti alkohola u organizmu te za tumačenje rezultata dobivenih njome sukladno pozitivnim propisima iz zaštite na radu kojima se uređuje to pitanje.

Članak 71.

Bez obzira na to kakav je rezultat ispitivanja, o svakoj provedenoj provjeri prisutnosti alkohola u ispitanikovu organizmu, ravnatelj odnosno ovlaštenik sastavlja zapisnik.

Zapisnik obvezno potpisuju ravnatelj odnosno ovlaštenik, ispitanik i svjedoci.

Kada nije moguće osigurati nazočnost svjedoka, ravnatelj odnosno ovlaštenik ipak mora provesti postupak ustanavljanja prisutnosti alkohola u ispitanikovu organizmu i u zapisniku naznačiti da iz objektivnih razloga nazočnost svjedoka nije bila moguća.

Ako ispitanik odbije potpisati zapisnik, ravnatelj odnosno ovlaštenik o tome mora napraviti službenu bilješku na mjestu za ispitanikov potpis.

Članak 72.

Zapisnik iz prethodnog članka sastavlja se u dva istovjetna primjerka od kojih jedan dobiva ispitanik, a drugi primjerak ravnatelj.

Članak 73.

Ravnatelj vodi zajedničku evidenciju o svim izvršenim ispitivanjima i na kraju kalendarske godine s njom upoznaje školski odbor.

Članak 74.

Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na utvrđivanje prisutnosti alkohola u organizmu ispitanika odgovarajuće se primjenjuju i kod utvrđivanja prisutnosti drugih sredstava ovisnosti u organizmu na način propisan od tijela nadležnih za pitanja zaštite na radu.

XIII. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKA POMOĆ

Članak 75.

Škola je dužna organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenoj ustanovi i osigurati postupanje javnih službi nadležnih za pružanje medicinske pomoći.

Broj radnika osposobljenih i određenih za pružanje prve pomoći u ranim prostorijama Škole utvrđuje se sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Osobama određenim za pružanje prve pomoći mora se staviti na raspolaganje potrebna oprema.

Vrstu i količinu sanitetskog materijala propisuje ministar nadležan za rad u suglasnosti s ministrom zdravstva.

XIV. SAVJETOVANJE I SUODLUČIVANJE RADNIKA

Članak 76.

Škola je dužna provoditi postupke obavješćivanja, savjetovanja i suodlučivanja s radnicima ili njihovim predstavnicima o svim pitanjima koja se odnose na sigurnost i zdravlje na radu, što obuhvaća:

- savjetovanje s radnicima,
- pravo radnika ili njihovih predstavnika da utječu na sve odluke vezane uz područje zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, uključujući i davanje prijedloga,
- pravo radnika ili njihovih predstavnika na razmjerno suodlučivanje pri donošenju odluka na području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, sukladno posebnom propisu.

XV. PROCJENA OPASNOSTI

Članak 77.

Škola je u cilju unapređenja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu dužna procjenjivati opasnosti za život i zdravlje radnika radi njihovog sprječavanja ili smanjenja te je dužna izraditi ili posjedovati procjenu opasnosti i u tu svrhu osigurati sva potrebna sredstva. Procjenu opasnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi školski odbor.

Procjena opasnosti izrađuje se i donosi sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu i podzakonskih akata.

XVI. DUŽNOSTI PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 78.

Škola ima obveze i dužnosti prema tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada utvrđene Zakonom.

XVII. ISPRAVE I EVIDENCIJE

Članak 79.

Škola je dužna čuvati i voditi isprave i evidencije na način propisan Zakonom.

Evidencije utvrđene u članku 74. stavak 1. Zakona i knjigu nadzora vodi ovlaštenik zaštite na radu i domar - kućni majstor u okviru svojeg djelokruga rada.

Evidencije iz stavka 2. članka 74. Zakona vode tajnik i voditelj školske radionice, svaki u svom djelokrugu rada.

Nadzor nad vođenjem isprava i evidencija te njihovim čuvanjem provodi ravnatelj škole.

XVIII. POSTUPANJE U SLUČAJU OZLJEDE NA RADU

Članak 80.

Svaka ozljeda na radu koja se dogodi u Školi odmah se prijavljuje ravnatelju.

Ravnatelj je obvezan izvjestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj (dva ili više radnika) ozljedi odmah po nastanku događaja, a u dalnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada pisano izvješće.

Ravnatelj je obvezan izvjestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o ozljedi na radu koja je za posljedicu imala izostanak radnika s rada tri ili više dana.

Smatra se da je ravnatelj izvršio obvezu iz stavka 3. ovoga članka ako je u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede izvjestio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Članak 81.

U slučaju teže ozljede na radu ovlaštenik zaštite na radu dužan je pokrenuti postupak utvrđivanja uzroka ozljede i utvrditi mjere koje će onemogućiti ponavljanje teže ozljede.

Ako ovlaštenik iz prethodnog stavka iz bilo kojeg razloga ne može ustanoviti uzroke ozljede i primijeniti odgovarajuće mjere zaštite na radu,

rješavanje ovoga problema škola može povjeriti odgovarajućoj ovlaštenoj pravnoj osobi.

XIX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

Pravilnik se mijenja i dopunjuje na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 83.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči škole.

Članak 84.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu Klasa: 602-03/09-08/6 Ur.broj: 2193-06-09-1 od 10. veljače 2009.

Klasa: 602-03/11-08/5

Ur.broj: 2193-06-11-1

Moravice, 17. siječnja 2011.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA
Stanislav Beljan, dipl.ing.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči 17. siječnja 2011., a stupio je na snagu dana 25. siječnja 2011. godine.

RAVNATELJICA
Milica Matić, prof.
